

«17» մայիս 2022թ.

N 341

**«Բաց թողնում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային
ընթացակարգով ՀՀ տարածք ներմուծված՝ ակցիզային
հարկով հարկման ենթակա ապրանքները ՀՀ տարածքից
ԵՏՄ անդամ պետություններ արտահանելու դեպքում այդ
ապրանքների ներմուծման համար վճարված ակցիզային
հարկի գումարների վերադարձման վերաբերյալ**

Հարց

Կազմակերպությունը 2021 թ.-ին «Բաց թողնում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով Հայաստանի Հանրապետության տարածք է ներմուծել գարեջուր, որի համար օրենքով սահմանված չափով հաշվարկել և վճարել է ակցիզային հարկ: 2022 թ.-ին կազմակերպությունը որոշել է այդ գարեջուրն արտահանել ԵՏՄ անդամ պետություն: Արդյո՞ք «Բաց թողնում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծված ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքի մասով հաշվարկված և վճարված ակցիզային հարկը ենթակա է հաշվանցման կամ որևէ այլ կերպ վերադարձման՝ այդ ապրանքները հետագայում ԵՏՄ անդամ պետություն արտահանելու դեպքում:

Պատասխան

ՀՀ հարկային օրենսգրքի՝

- 84-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝ ակցիզային հարկով հարկման օբյեկտ է համարվում արտադրողի կողմից արտադրված կամ տարայավորված՝ ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքի մատակարարումը, եթե ապրանքի մատակարարման վայրը օրենսգրքի 37-րդ հոդվածի համաձայն համարվում է Հայաստանի Հանրապետությունը,

- 84-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ ակցիզային հարկով հարկման օբյեկտ է համարվում «Բաց թողնում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքների ներմուծումը Հայաստանի Հանրապետություն,

- 89-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի համաձայն՝ ակցիզային հարկից ազատվում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքից ԵՏՄ անդամ պետություն արտահանված՝ ակցիզային հարկով հարկման ենթակա՝ ԵՏՄ ապրանքի կարգավիճակ ունեցող ապրանքի մատակարարումը՝ օրենսգրքի 76-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված փաստաթուղթը հարկային մարմին ներկայացնելու դեպքում,

- 95-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ ակցիզային հարկ վճարողներին հաշվետու ժամանակաշրջանի գործունեության արդյունքներով պետական բյուջեից փոխհատուցման ենթակա ակցիզային հարկի գումարը հաշվարկվում է որպես այդ ժամանակաշրջանում իրականացված՝ օրենսգրքի 84-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին և 4-րդ կետերով սահմանված՝ հարկման օբյեկտ համարվող գործարքների հարկման բազայի նկատմամբ հաշվարկված ակցիզային հարկի գումարի և օրենսգրքի 92-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հաշվանցվող (պակասեցվող) ակցիզային հարկի գումարների (եթե օրենսգրքի 93-րդ հոդվածով այլ բան սահմանված չէ) բացասական տարբերություն (ակցիզային հարկի փոխհատուցվող գումար),

- 95-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ օրենսգրքի 89-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-3-րդ կետերով սահմանված գործարքների ու գործառնությունների իրականացման դեպքում ակցիզային հարկի փոխհատուցվող գումարները ակցիզային հարկ վճարողի գրավոր դիմումի հիման վրա օրենսգրքի 17-րդ բաժնով սահմանված կարգով իրականացվող ստուգման կամ ուսումնասիրության արդյունքներով հիմնավորվելու դեպքում մուտքագրվում են միասնական հաշվին, եթե հարկ վճարողն ունի ակցիզային հարկի փոխհատուցվող գումար:

Միաժամանակ, ակցիզային հարկի գումարի փոխհատուցման կարգավորումներ սահմանված են նաև ՀՀ հարկային օրենսգրքի 101-րդ հոդվածով: Մասնավորապես, նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ ռեզիդենտ կազմակերպության, անհատ

ձեռնարկատիրոջ կամ մշտական հաստատության կողմից ՀՀ տարածքում ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքներ արտադրողներից կամ տարայավորողներից ձեռք բերված՝ ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքները ՀՀ տարածքից «Արտահանում» մաքսային ընթացակարգով արտահանելու, ինչպես նաև ակցիզային հարկով հարկման ենթակա՝ ԵՏՄ ապրանքի կարգավիճակ ունեցող ապրանքները ՀՀ տարածքից ԵՏՄ անդամ պետություն արտահանելու դեպքում վճարված ակցիզային հարկի գումարները փոխհատուցվում են Կառավարության սահմանած կարգով և ժամկետներում: ՀՀ կառավարության 27.08.2017թ. N1048-Ն որոշմամբ սահմանվել է ՀՀ տարածքում ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքներ արտադրողներից կամ տարայավորողներից ձեռք բերված՝ ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքները ՀՀ տարածքից արտահանելու դեպքում վճարված ակցիզային հարկի գումարների փոխհատուցման կարգն ու ժամկետները:

Հաշվի առնելով վերոգրյալը՝ հայտնում ենք, որ «Բաց թողնում՝ ներքին սպառման համար» մաքսային ընթացակարգով ներմուծված՝ ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքները ՀՀ տարածքից ԵՏՄ անդամ պետություններ արտահանելու դեպքում այդ ապրանքների ներմուծման համար վճարված ակցիզային հարկի գումարները չեն համարվում ակցիզային հարկի փոխհատուցվող գումարներ և փոխհատուցման (վերադարձման) ենթակա չեն: Միաժամանակ, տվյալ դեպքում կիրառելի չեն նաև օրենսգրքի 101-րդ հոդվածի 2-րդ մասի դրույթները, քանի որ դրանք վերաբերում են ՀՀ տարածքում ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքներ արտադրողներից կամ տարայավորողներից ձեռք բերված՝ ակցիզային հարկով հարկման ենթակա ապրանքների մասով վճարված ակցիզային հարկի գումարների փոխհատուցմանը:

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԿՈՄԻՏԵ

